

Acad. Alexandru Ciubotaru a efectuat ample cercetări cariologice a speciilor de cultură și spontane din genurile *Triticum*, *Zea*, *Avena*, *Horedum*, *Panicum* etc., precum și un număr mare de graminee din flora spontană a Republicii Moldova. A efectuat cercetări cito-embriologice de rând cu aplicarea microscopiei electronice la porumb, secară, orz, ovăz etc., a culturilor de câmp. Analiza cito-embriologică a culturilor din agricultura mondială a fost pentru prima dată expusă în monografia «Эмбриология возделываемых растений» (vol. I - II), (1978-1979).

Cercetările cariologice și citogenetice ale varietăților de porumb sunt expuse în monografiile „Cariologia genului *Zea L.* (Chișinău 2005), și „Pachitena” (Chișinău 2005) și prezintă studii originale în care este analizat un amplu material experimental obținut de autor pe parcursul câtorva decenii.

Acad. Alexandru Ciubotaru este membru al Academiei Internaționale de Științe despre natură și societate (Rusia), membru al Academiei de Științe a Republicii Autonome Crimeia, vicepreședinte al Societății Geneticienilor și Amelioratorilor din Republica Moldova, membru al Societății botaniștilor a Republicii Moldova, membru al Asociației internaționale a biologilor, secția embriologia plantelor. Redactor-șef al revistei științifice „Revista Botanică”, președinte al Consiliului științific specializat.

În anul 1965 prin obținerea unui nou teren inițiază procesul de proiectare și construcție a Grădinii Botanice.

Depune eforturi considerabile în pregătirea cadrelor științifice și organizează noi laboratoare de cercetări științifice, expediții întru mobilizarea genofondului de plante din diverse regiuni floristice, conferințe și simpozioane ceia ce a permis obținerea de către Grădina Botanică a statutului de instituție de cercetare științifică (Moscova, 1975).

Pentru activitatea fructuoasă în știință și construcția Grădinii Botanice, în pregătirea cadrelor științifice a fost menționat cu distincții: Medalia de argint Carl Linne (Academia Suedeză); „*Om emerit al Republicii Moldova*”, Cavaler al Ordinului „*Gloria muncii*”, Diploma – International Academie Rating of popularity and quality Golden Fortune, «Георгиевская медаль» „Честь, Слава, Труд” IV степени, ordinul „Cuv. Paisie Velicicovski” de gradul II (Mitropolia Chișinău), ordinul Русской Православной церкви преподобного Сергия Родонежского, III степени (Москва, Патриарх Алексей II), deținător al Diplomei de gradul I al Guvernului RM, medalia „Dimitrie Cantemir”, Doctor Honoris Cauza a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, România, „*Ordinul Republicii Moldova*”.

Autor de proiecte dendrologice realizate în cadrul Grădinii Botanice, la complexul memorial „Cap de pod Șerpeni”, la complexul monastic „Curchi” .

Relații la: tel. 52-38-98, 50-22-04

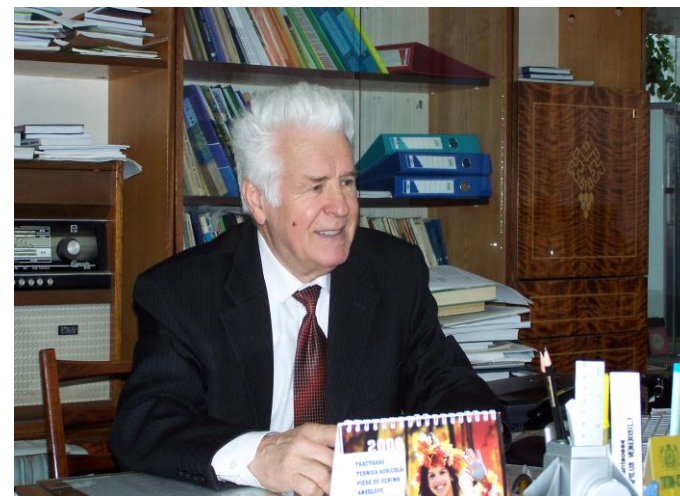
Tel./fax.: 55-04-43

e-mail: gradinabotanica@moldnet.md

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

SECȚIA DE ȘTIINȚE ALE NATURII ȘI
VIETII

Grădina Botanică (Institut)

**ALEXANDRU ANDREI
CIUBOTARU**

ACADEMICIAN AL ACADEMIEI DE
ȘTIINȚE A MOLDOVEI

la 80 ani

Chișinău 2012

Stimate (ă) dle (dnă) _____

la 20 februarie 2012 se împlinesc 80 de ani din ziua nașterii și 55 ani de activitate științifico-organizatorică a academicianului Academiei de Științe a Moldovei, profesor universitar, doctor habilitat în biologie, director de onoare al Grădinii Botanice (Institut) a A.Ș.M.,

Alexandru CIUBOTARU,

fondator al Grădinii Botanice, întemeietorul școlii științifice de cito-embriologie din Republica Moldova și ediției seriale a „Revistei Botanice”, autor a mai bine de 700 publicații științifice în țară și peste hotare, inclusiv 24 de monografii, autor a 12 brevete de invenții și 6 adeverințe, autor a diferitor soiuri de plante. Conducător științific a cca 60 de doctoranzi și consultant științific a 12 teze de doctor habilitat.

Ședința comună a Secției de Științe ale Naturii și Vieții a AȘM, Consiliului științific al Grădinii Botanice (Institut) a AȘM, consacrată Jubiliarului va avea loc la **20 februarie 2012, ora 12⁰⁰** în sala Bibliotecii științifice centrale „A.Lupan” a AȘM, Chișinău, str. Academiei nr.5.

Agenda ședinței:

1. Cuvânt inaugural:

- acad. Gheorghe DUCA, președinte al Academiei de Științe a Moldovei;
- acad. Teodor FURDUI, primvicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei, acad. coord. al Secției de Științe ale Naturii și Vieții a AȘM;
- dr. Alexandru TELEUȚĂ, director al Grădinii Botanice (Institut) a AȘM.

2. Discurs științific „Realizări și perspective în domeniul cercetărilor embriologice și citogenetice și construcției Grădinii Botanice a AȘM”, acad. Alexandru CIUBOTARU.

3. Omagii.

Date biografice

Născut la 20 februarie 1932, satul Șipca, raionul Șoldănești.

Colegiul agricol din Cucuruzeni (1947 – 1950).

Institutul Agricol din Chișinău (1951 – 1956).

Laborant, doctorand Academia de Științe a Republicii Moldova (1956 – 1959).

Stagii: Institutul de Genetică a Universității din or. Lund (Suedia) 1967 – 1968, Institutul de Botanică a AȘ a Ucrainei (Kiev), Grădina Botanică Centrală a AȘFR (Moscova), Institutul de Botanică V.Komarov (Leningrad).

Colaborator științific inferior (1959 – 1962), colaborator științific superior (1962 – 1964), secretar științific al Prezidiului AȘM (1964).

Director, șef de laborator citologie și embriologie al Grădinii Botanice AȘM (1964 – 1987, 1996-2006).

Director și șef de secție citogenetică și embriologie a Grădinii Botanice de Stat Nichita din Ialta, Crimeia (1988 – 1995).

În anul 1961 susține teza de doctor în științe biologice, tema: *„Влияние некоторых факторов среды на процессы опыления, оплодотворения и раннего эмбриогенеза кукурузы”*, apoi în anul 1970 susține teza de doctor habilitat: *«Цитоэмбриологическое и электронно-микроскопическое исследование кукурузы (Zea mays L.)»*.

În 1973 i se conferă titlul de profesor universitar, în 1976 este ales membru corespondent și în 1992 devine membru titular al Academiei de Științe a Moldovei.

Acad. A.Ciubotaru este recunoscut ca unul din pionerii aplicării microscopiei electronice în cercetările citoembriologice în fosta URSS. Școala de citoembriologie cu participarea acad. A.Ciubotaru a efectuat ample cercetări în domeniul cariologiei, citogeneticii (inclusiv mutagenzei și poliploidiei),

embriologiei comparate experimentale și evolutive.

Realizări științifice

- „Цито-кариологические исследования хлебных злаков» (Кишинев 1970, 198 ст.);
- «Эмбриология кукурузы» (Кишинев, Штиинца, 1972, 384 ст.);
- «Рожь» (кариология, эмбриология, цитогенетика) в соавторстве (Кишинев, Штиинца 1976, 192 ст.);
- «Кариология однодольных Молдавии» в соавторстве (Кишинев, Штиинца 1977, 68 ст.);
- «Эмбриология зерновых, бобовых и овоще-бахчевых возделываемых растений» Соавтор, (Кишинев, Штиинца, 1977. т. 1. 227 ст.);
- «Эмбриология плодово-ягодных, технических и стимулирующих, возделываемых растений» соавтор (Кишинев, Штиинца, 1988, 204 ст. т. 1. 2.);
- „Эмбриология цветковых растений. Терминология и концепции” Соавтор. (Санкт-Петербург, 1994 т.1 ст.101);
- „Pachitena” (Cartea Moldovei, Chișinău, 2005, 94 p. (ro/ru);
- „Cariologia genului *Zea L.*” Cartea Moldovei, Chișinău, 2005 78 p. (ro/ru);
- „Lumea vegetală a Moldovei”, Chișinău, 2007-2008;
- Invenții: „Container pentru transplantarea copacilor mari cu bulgăre de pământ” Nr. depozit: 98-0223. Data depozit: 1998.11.18; „Dispozitiv termoelectric de montare a obiectelor vegetale în blocuri de parafină și pe suportul microtomului” Nr. de înregistrare 3289 Nr. depozit: 20030097;
- A elaborat Ipoteza Homeostatică a dublei fecundății (1969-1972);
- Teoria homeostatică a dublei fecundății (1989; 1990; 2004).
- Concepția „Statutul morfofuncțional al gametogenezei” (1984);
- Concepției neoplazmogenezei zigotului (1972);
- Concepției tapetogenezei (1994);
- Prelungește dezvoltarea concepției lansate în 1993 „Evoluția și strategia reproducției sexuate în lumea vegetală”.